

Logistiken i främsta linjen

Trängklubbens sekreterare i täten på en fordonskolonn ur det svenska styrkebidraget till FN-operationen UNMIL i Liberia mars 2004. I skrivande stund pågår planering av en ny FN-insats i grannlandet Mali där logistiken återigen är en avgörande framgångsfaktor.

Tidigt i planeringen av varje militär operation kommer logistikens olika delfunktioner i fokus.

En god uppfattning om storleken på bland annat transportbehoven såväl i operationens inledningsfas (deployering) som under genomförandefasen (sustainment) är avgörande för en framgångsrik insats.

I detta nummer av Trängklubbsnytt presenteras en viktig förutsättning för att uppnå detta.

Prognosverktyg för logistikberäkningar (PVL) är ett modernt verktyg som används i samband med insatsplanering, systemanalys, dimensionering och funktionsutveckling.

God kontroll under transportplaneringen för att uppnå hög resurseffektivitet är en grundförutsättning inom logistiken.

Bland annat om detta handlar vårnumret av Trängklubbsnytt 2014. Trevlig läsning.

Leif Engström
Redaktör

ORDFÖRANDENS SPALT

Efter ett trevligt årsmöte har Försvarets Trängklubb påbörjat ett nytt verksamhetsår. Det här året blir lite av ett "mellanår", efter förra årets Trängklubbsträff i Göteborg och nästa års seminarium. Dock kommer vi att genomföra sedvanliga Trängluncher och naturligtvis är det, förhoppningsvis, många som kommer att delta i årets träff i Linköping. Dessutom har vi fått möjlighet att delta i flera av Stockholms Trängbefälsförenings verksamheter.

På tal om Trängluncherna; dessa genomförs nu på Restaurang Vingen på Tre Vapen i Stockholm. Det skulle vara trevligt om fler kunde delta i våra luncher. Det serveras mycket god mat till

ett billigt pris. Om jag som ordförande skall bjuda in riktigt intressanta föredragshållare gäller det att vi blir lite fler på luncherna. Jag kan inte med gott samvete engagera upptagna talare om vi förutom styrelsen endast är 2-3 stycken. Så jag uppmanar er alla att försöka ta er till dessa trevliga träffar. Nog om detta.

Jag personligen har fått ett antal nya och stimulerande uppgifter. Jag har precis, som övningsledare, avslutat övningen Viking 14, som var en stor stabstjänstövning, med mer än 50 nationer och 90 olika organisationer deltagande. Övningen var också distribuerad vilket innebär att den genomfördes på flera olika platser (Enköping, Karlskrona, Uppsala, Kungsängen, Irland, Serbien, Georgien och Bulgarien). Det var en mycket lyckad övning där alla lärde sig mycket. Dessutom har jag blivit utsedd till "Operation Commander (designated) för Nordic Battle Group 15, vilket innebär att jag kommer att bli "högste militäre chef" när Nordic Battle Group sätts in.

Utöver detta har jag blivit utsedd till övningsledare för Högkvarte-

rets stabstjänstövning Dagny 14. Allt detta är mycket glädjande och trevligt för mig, men det innebär att jag under de närmaste 18 månaderna inte kommer att ägna mig så mycket åt logistik. Mina ordinarie uppgifter kommer att tas om hand om, av dels min chef, dels min ställföreträdare. Dock kommer jag att helhjärtat leda Försvarets Trängklubbs verksamhet.

Kopplat till det jag skrev i inledningen kommer jag att under höstens Tränglunch hålla ett föredrag avseende övningen Viking 14. Det kommer att bli ett intressant föredrag och deltar tillräckligt många i den lunchen kommer jag att försöka engagera "utomstående" intressanta föreläsare till kommande luncher.

Slutligen: Under hösten 2015 kommer vi att försöka genomföra nästa seminarium. Medlemmarna inbjuds att komma med förslag på intressanta teman. Vi (styrelsen) börjar med "brainstorming" under hösten.

Bengt Andersson
Ordförande

Operativa Ledningstekniska bataljonen

Förmodligen är det inte så många av Trängklubbnyttts läsare som känner till vad Operativa Ledningstekniska bataljonen (Op Ledtekbatt) är för förband. Även inom Försvarsmakten är det ett ganska okänt förband fastän nästan alla är beroende av att bataljonen dagligen löser sina uppgifter. Säkert är det nog en del som kommer ihåg Marktelunderhållsbataljonerna som till-

hörde Flygvapnet och som reparerade och underhöll Flygvapnets radarstationer och de övriga system som behövdes för att kunna leda luftstridskrafterna. Ett av arven i nuvarande Op Ledtekbatt är enheter ur f.d. Marktelunderhållsbataljonerna fast nu i klart anpassad och moderniserad form. Alla vet att IT-system krävs i hela samhället och inte minst inom Försvars-

makten. En stor uppgift för Op Ledtekbatt är att se till att IT-systemen inom Försvarsmakten utvecklas och fungerar.

Om man kortfattat skall redovisa bataljonens uppgift så är det att utföra projektering, modifiering, utbyggnad samt drift och underhåll av Försvarsmaktens lednings- och informationssystem på bemannade och obemannade

Ett objekt för vilket Op Ledtekbåt sköter drift och underhåll

anläggningar. Exempel på objektsområden är datorer med kringutrustning, telefonväxlar samt Försvarets telenät.

Om en dator ska installeras i HKV på Lidingövägen eller ett kretskort måste bytas i en rada-station någonstans i vårt avlånga land så är det personal ur Op Ledtekbåt som utför dessa arbeten. Även om Försvarmakten reducerats avsevärt de senaste decennierna så finns en hel del högteknologisk tele- IT- och sensorutrustning som måste fungera och det är således Op Ledtekbåt som ser till att det förhåller sig på det sättet.

Totalt så är det ca 850 fast anställda i bataljonen. De som jobbar ”ute på linjen” är högt kvalificerade tekniker. Den civila marknaden konkurrerar hårt med Försvarmakten om dessa själar som ju ”inte växer på träden”. Ute i näringslivet vet man att tekniker som tjänstgjort ett antal år i bataljonen också genomgått en väldigt god kompetensuppbyggnad. Inte sällan konkurrerar man med klart högre löner så resultatet blir att Försvarmakten tappar högkompetenta tekniker. För att inte helt och hållet tappa greppet om en del som slutar och deras viktiga kompetens försö-

ker Försvarmakten få dem att bli T-soldater i krigsorganisationen. En T-soldat skriver kontrakt att vara tidvis anställd i Försvarmakten. Man kan säga att det liknar Reservofficerssystemet.

Op Ledtekbåt är organiserat med en bataljonsstab som finns i Enköping. Det är sex genomförandeenheter, som kan liknas vid kompanier, som jobbar med den praktiska verksamheten. Den nordligaste har sin ledning i Boden och den sydligaste i Halmstad. I övrigt är enheterna jämnt fördelade över riket där Försvarmakten har sina förband och anläggningar för ledningssystem och andra högteknologiska installationer. Det är inte staben som ställer de detaljerade uppgifterna till genomförandeenheterna om vad som skall genomföras på fältet utan två Driftenheter, en för IT-området och en för Teleområdet.

Bataljonen tillhör Försvarmaktens Logistik (FMLOG) och dess utförande av uppgifter är intäktsfinansierade. Ett förband eller stab som avropar stöd av Op Ledtekbåt får således betala för hur mycket den begärda insatsen kostar. Det finns många syn-

Ett annat objekt som kräver uppdateringar och underhållsåtgärder av Op Ledtekbåt

punkter inom Försvarsmakten om intäktsfinansiering men den tydliggör vad olika åtgärder i realiteten kostar.

Hur kommer det sig att klubb-

mästaren i Försvarets Trängklubb, tillika pensionerad officer, verkar vara insatt i vad ett av Försvarsmaktens viktigaste förband är?

Jo, sedan förra sommaren är un-

dertecknad avdammad och återinsatt i tjänst

Olle Schylander
Logistikchef på Op Ledtekbåt

Raoul kämpar oförtrutet på

Raoul Boström, en av Trängklubbens trognaste medlemmar som blir 100 år i höst, kämpar oförtrutet på med sin forskning om underhållstjänstens bedrivande före 1885.

Som alla vet så bildades Trängtrupperna just det året och det finns således ganska väldokumenterade skrifter mm från 1885 och tiden därefter till våra dagar. Men hur var underhållstjänsten organiserad och hur fungerade den tiden dessförinnan? Det är om detta som Raoul koncentrerar sitt framtagande av historiskt material.

Det finns en hel del skrivet men en samlad dokumentation vari man kan dyka ner och få detaljer samtidigt som man lättfattligt kan följa utveckling, bakomlig-

gande resonemang och omorganisation av underhållstjänsten från 30-åriga kriget och framåt är just sådant som Raoul har som mål att få tillgång till.

Underlag hämtar han bl.a. från Armémuseet och Hagströmerbibloteket i Haga Tingshus i Solna. Bibloteket bildades 1997 för att ta hand om de äldre medicinska bok- och handskriftsamlingar från Svenska Läkaresällskapet och Karolinska Institutet. Sjukvårdstjänsten var ju sedan länge och framtill början av 1990-talet en integrerad viktig tjänstegren inom underhållstjänsten och något som varje Trängofficer skulle ha goda kunskaper om.

Från Armémuseet har Raoul samlat kopior på skrifter och bil-

der som går tillbaka till mitten på 1700-talet. Vad sägs om att få tränga in i ”Kong. Maj:ts och Krigs Collegii Kungörelse angående Trossens förändring hvid Armeen” utgiven 1813.

(Observera citatets gammalstavning, således inte något halkande på tangentbordet från min sida).

Det material som hitintills insamlats av Raoul finns på Krigsarkivet i ett eget arkiv som är benämnt ”Raoul Boströms arkiv” med accessionsnummer 2013:010 förteckningsnummer 0035:1229. För den intresserade är det ”fritt fram” att göra ett besök och studera bilder och dokument som finns i Raouls arkiv.

Olle Schylander
Klubbmästare

Metoden prognosverktyg Logistik (PVL) Utformar den logistiska förmågan utifrån förbandens krav

I två tidigare nummer av Trängklubbsnytt har arbetet med utveckling av ett prognosverktyg för logistikberäkningar presenterats. Under 2013 levererades version 1 av PVL till Försvarsmakten. Här ges en inblick i metoden Prognosverktyg Logistik. PVL analyserar frågeställningar kring vilka logistikresurser som behövs för att utföra en planerad uppgift eller vilken förmåga man har att genomföra viss verksam-

het.

Inledning

Metoden Prognosverktyg Logistik utför beräknade och väl underbyggda analyser för förbandens logistik och besvarar frågeställningar av typen ”Vad händer om...?”.

PVL hjälper till att ta reda på krav och behov för att ett insatsförband skall kunna fungera ef-

fektivt. Den identifierar obalanser och flaskhalsar inom logistikorganisationen och därmed den militära insatsen. Dess syfte är att utgöra ett stöd för att skapa en effektiv och väl dimensionerad logistik, både ur ett verksamhets- och kostnadsperspektiv. Metoden PVL gör prognoser och behovsberäkningar för logistiken inom teknisk tjänst, hälso- och sjukvård samt förnödenhetsförsörjning. Fokus ligger

Överlämning av metoden Prognosverktyg Logistik till Försvarsmakten. Från vänster: Anders Malm Tjf MSA MS 550, Nils – Anders Ekberg PRL MS 550 och Göran Berg PL Logistikledning 2010-12 (PVL)

på förbandets egna resurser, men krav och behov på externa resurser kan presenteras.

Fram till slutet av 1990-talet fanns inom Försvarsmakten en metod som kallades "Bermus/Berra". Den utgjorde ett stöd för att dimensionera och analysera arméförbandens logistik för dåtidens invasionsförsvar och var stödd på en utveckling i programvaran Excel. I och med den genomgripande förändringen av Försvarsmakten från ett invasionsförsvar till ett insatsförsvar upphörde vidmakthållandet och därmed användandet av metoden

Under ominriktningen till dagens insatsförsvar uppstod dock behov igen av någon form av stöd för att på ett mer djuplodande och strukturerat sätt utföra logistisk analys. Det hade även i PARP mål G 4055 särskilt noterats att Sverige skall ha ett prognosverktyg för behovsberäkningar. I mitten av 2000-talet ledde detta till att planerna konkretiserades på en ny metod som fick arbetsnamnet Prognosverktyg Logistik (PVL). En inventering utfördes också om andra länder hade liknande koncept som Sverige kunde anamma. Det

fanns dock inget som uppfyllde de svenska behoven, varför man fortsatte inrikta arbetet mot en helt egen utveckling.

Om metoden PVL

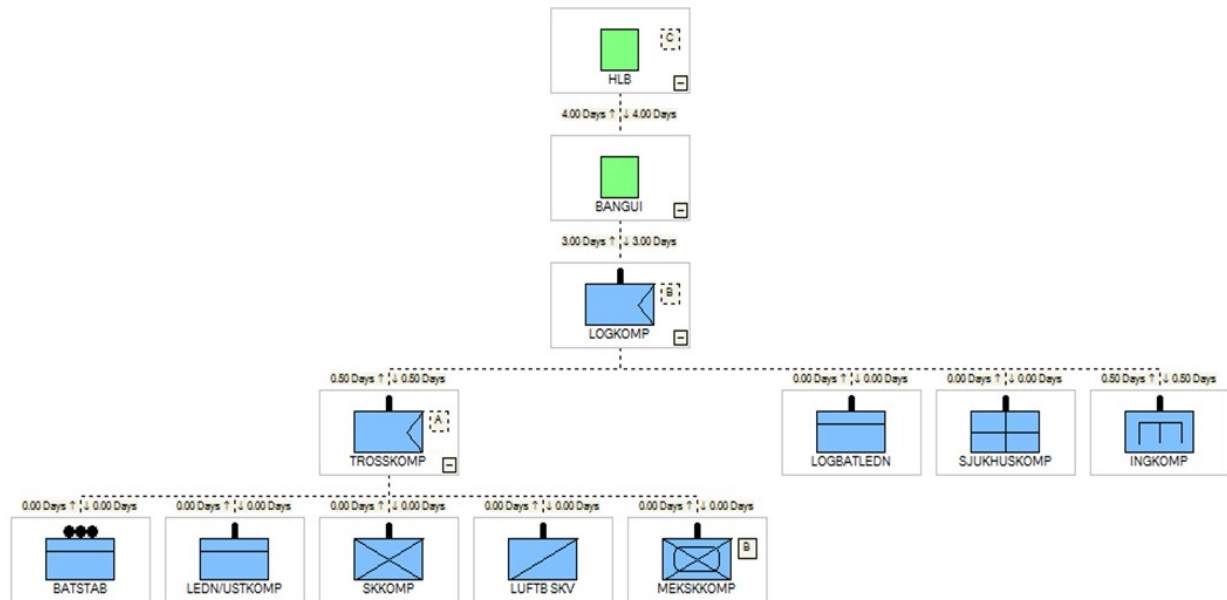
PVL analyserar frågeställningar kring vilka logistikresurser som behövs för att utföra en planerad uppgift eller vilken förmåga man har för att genomföra viss verksamhet. Den beräknar behovet av logistikresurser för ett insatsförbands uppgifter över en viss tid. Metoden kan användas vid planering av insats samt iterativt under insatsens olika skeden. PVL har utformats i syfte att vara lätthanterlig och användarvänlig och skall kunna användas med en begränsad utbildningsinsats av logistikplaneringsansvariga.

Analysfall skapas grafiskt med hjälp av lättanvända så kallade "drag and drop"- och rullgardinsmenyer. Efter en kortare utbildning går det att börja arbeta med ett analysfall inom sitt kompetensområde och det finns stöd och hjälp att få från FMV:s utvecklingsprojekt ifall man kör fast. Eventuella hinder i att genomföra en studie utgörs dock inte alltid av metodiken i sig.

Det är lika ofta andra faktorer som är en naturlig del av ett analysarbete; exempelvis osäkerheter i insatsplanering, val av förbandstyp, omfattning av förband, verksamhetsprofil m m.

Genom att bedriva analyser enligt metoden PVL skapas kunskap och insikter om förband, system och förbandens logistiska dimensionering. Detta leder beslut och processer till ett mer kostnadseffektivt arbetssätt. Att redan i ett tidigt skede i planeringen kunna minska på resurser man trodde sig behöva och öka där det förmodas finnas brister ger ett effektivare resursutnyttjande. Många datorverktyg kräver före en analys att ett mer eller mindre omfattande arbete med att identifiera och inhämta data genomförs. I PVL finns redan mycket grund-och normdata för förband, resurstyper m m, tillgängliga. Detta uppfyller mycket av de praktiska förutsättningarna för att redan på ett idéstadium kunna påbörja en analys, som sedan vidareutvecklas och förfinas efter hand.

Utvecklingen av metoden PVL bedrivs kontinuerligt och evolutionärt mot nya versioner genom en interaktion mellan tillämpning, metodik, verktyg och normdata. Olika demo- och utvecklingsversioner av metoden har presenterats på olika håll inom Försvarsmakten. I och med att en förbättrad funktionalitet i verktyget PVL och att normdata togs fram för NBG och IO14 (mark) under 2012 så har metoden blivit mer praktiskt användbar. Prognosverktyg Logistik användes i den logistikberedning som genomfördes för ISAF (FS 22) och får väl anses som ett första exempel på en skarp användning. Förberedelser för del-

Grafisk beskrivning av den logistiska strukturen ("drag and drop") för teknisk tjänst (lätta stridsfordon). De ingående delarnas logistiska förmåga kan även definieras grafiskt. Olika logistikstrukturer skapas för olika förnödenhetslag

tagande i insatsorganisationsspel har också genomförts. Under hösten 2013 användes PVL i beredningen för NBG15. NBG15 FHQ kommer att nyttja PVL i samband med dess olika insatsplaneringar. Därmed kan metoden sägas ha lämnat ett prototypskede. Det går nu med en kort förberedelsestid att göra anpassningar till nyare eller andra former av insatsorganisationer. Projektet avser nu att fortsätta utvecklingen mot att analysera problemställningar som kan tillämpas i PVL för Marin- och Flygförband.

Metodens beståndsdelar

Rent tekniskt är Prognosverktyg Logistik (PVL) ett datorverktyg (datorprogram) som förses med en norm- och grunddatabas: CD Norm. Framtagning av den görs bl. a med stöd av ett annat datorverktyg som producerar alla grund- och normdataberäkningar: Indlog. I CD Norm och Indlog finns mycket information om kompetens och erfarenhet som finns inom Forsvarsmakten inom området. Användaren av PVL tillför sedan s.k. scenariodata.

Detta är en typ av scenariobeskrivning för de ansatta förutsättningarna och anges i form av förbandsmassa, verksamhetsprofil och logistikkoncept. Detta styr i sin tur vilka data för förbandsklossar, uppgiftskartotek och förbrukningssiffror i CD Norm som används och utgör ett underlag för beräkningarna.

När det är utfört är metoden klar för att utföra beräkningar och analys. En stor mängd resultat kan produceras för förnödenheter, teknisk tjänst samt hälso- och sjukvård och genom att variera förutsättningarna går det att se hur de påverkar resultaten. Genom denna växelverkan mellan scenariobeskrivning och resultat går det att bedöma om en insats kan anses ha en god balans mellan uppgifter och resurser. Resultaten går att presentera på många olika sätt (t ex åtgärder per dag, per materieltyp, per modul, av typ, ...), flexibelt och grafiskt. PVL utför på kort tid beräkningar av en sådan komplexitet och omfattning att de skulle vara omöjligt att praktiskt genomföra manuellt. Möjlighet-

erna att stödja planeringsprocessen och få ett helhetsperspektiv på insatsen ökar därmed betydligt.

Nedan presenteras några exempel på frågeställningar som metoden kan belysa för olika funktioner inom logistiken:

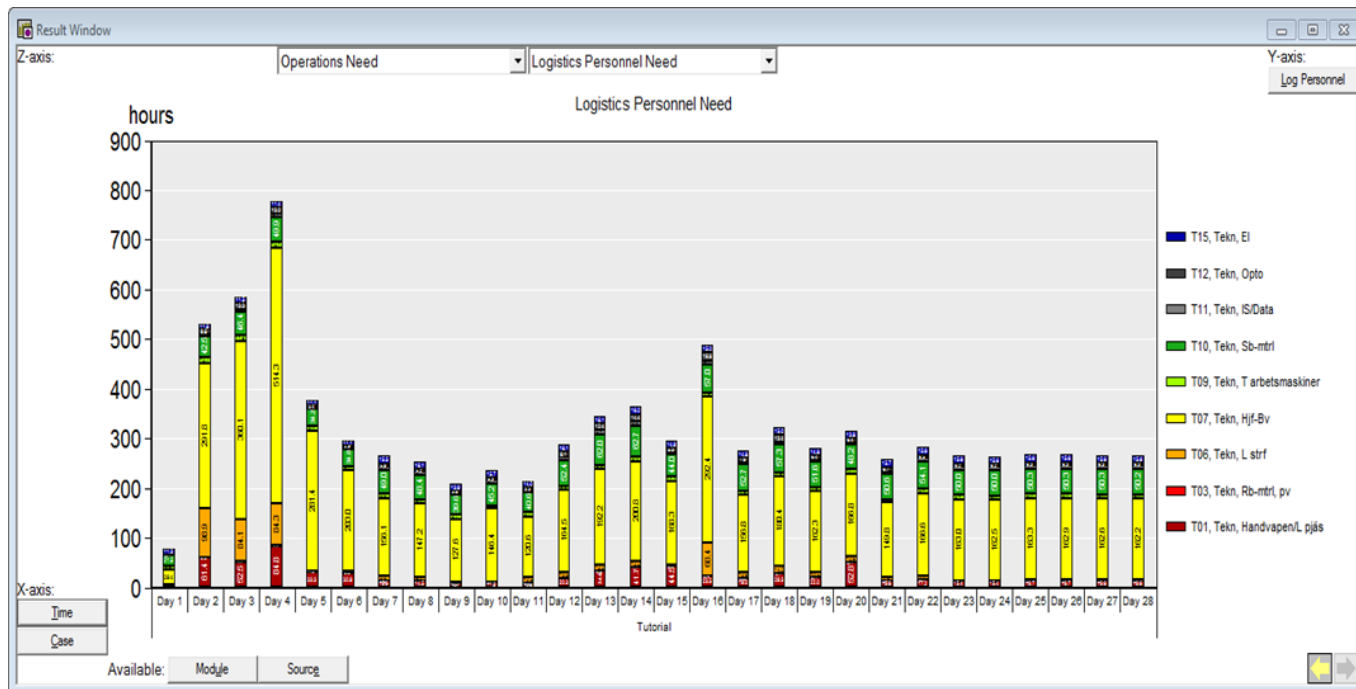
Förnödenheter

- Hur mycket drivmedel förbrukar insatsen under skede 1?
 - totalt?
 - i snitt per dag?
 - maximalt under en dag?
 - vilka enheter (moduler) förbrukar mest?
- Om LOG E förväntas hålla 15 DOS, hur mycket är det?

Transportvolymen beräknas i SI enheter (vikt och volym), vilket kan utnyttjas som indata till mer djuplodande transportplanering.

Teknisk Tjänst

- Råder det balans mellan tillgång och efterfrågan på tekniker?
- Vad gäller specifikt för tekniker HJF-BV?
 - vid LOG E – LOGKOMP?
- Vilken effekt har detta på tillgängligheten?

PVL ger användaren mycket goda möjligheter till grafisk presentation av analysresultat. Bilden ovan beskriver behov av mekaniker (totalt) över tiden per mekanikerkategori.

Hälso- och Sjukvård

givet logistikkoncept och antaget inga resursbrister:

- Vilka förbandsmoduler har lägst personell tillgänglighet?
- Vilka typer av sjukvårdsåtgärder kan förväntas krävas?

Datorverktyget PVL är utvecklat i programspråket C++ med tillbehör (s.k. MFC, Microsoft Foundation Classes) och är ett beräkningsprogram som ger samma resultat för samma planeringsfall (-förutsättning), en s.k. deterministisk beräkning. Indlog är utvecklad i en avancerad tillämpning av Excel.

För att få en uppfattning om mängden information metoden hanterar så har IndLog c:a 600 miljoner celler med värden, varav 3 % utgör normdatabasen, 97 % utgör således arbetsmaterial för att skapa normdata och grunddata. Mängden data omfattar c:a 20 GB på hårddisken. Stor del av innehållet består av underlag som byggs på efterhand

medan andra delar är unika, t ex organisationsunderlag från Insatsorganisationsregistret (IOR) vilket förnyas för varje ny databas.

Informationsinhämtningen för beräkning av nya versioner till CD Norm är omfattande och sker på olika sätt. Både verktyget PVL och norm- och grunddata finns på CD som installeras på en persondator av standardtyp. FM/FMV har äganderätten till metoden PVL.

Som framgått ovan så utgör PVL ett studie- och metodstöd för avancerade analyser och prognoser och ska inte förväxlas med ett IT-system för exempelvis resursredovisning och orderhantering. Vad gäller specifika studier av teknisk tjänst och materielssystem (driftsäkerhet och livscykelkostnader) finns andra etablerade metoder inom MS 550 att tillgå: t ex OPUS10, SIMLOX, ASTOR och CATLOC. I metoden PVL är det främst förbandet med dess behov som är i fokus, den tek-

niska tjänsten analyseras förvisso till en viss detaljeringsnivå (inkluderar system men inte t ex utbytesenheter). Det är förbandens verksamhetsprofil som är central för scenariobeskrivningen i PVL.

Avslutning

Som tidigare nämnts har MS 550 även hand om förvaltning och utveckling av metoder för driftsäkerhet och livscykelkostnader. Dessa är i huvudsak fokuserade på materiel-systemet och dess logistik, bl.a i syfte att användas i underhållsberedningar. Metoden PVL kompletterar dessa genom att belysa ett bredare och grövre logistiskt analysperspektiv. PVL utgör därmed mer en komponent i begreppet ”logistikberedning” än enbart i ”underhållsberedning”.

Projektledare är Göran Berg FMV, som tillsammans med konsulterna Patrik Alfredsson, Leif Engström, Lars Nilsson och Andreas Viberg Systecon AB, driver utvecklingen.

Göran Berg
FMV, Projektledare

Transport Management

Den moderna svenska militära logistiken baseras på Grundsyn logistik, vilken tillhör Försvarsmaktens hierarki av doktriner även om den i sig inte är en doktrin.

En viktig komponent i Grundsyn logistik är Försvarsmaktens logistikkoncept som anger fem grundläggande principer som vägledande vid planering och genomförande av logistik i hela dess omfattning. Dessa syftar till att stödja både förmågeskapande produktion och förmågenyttjande operationer/insatser.

Försvarsmaktens logistikkoncept betonar en helhetssyn på logistiken. Med detta avses t.ex. en logistikkompetens hos aktörerna på alla ledningsnivåer, försvarsmaktsgemensamma logistiklösningar samt ett gemensamt helhetsperspektiv där alla ledningsnivåer skall ha insikt om olika verksamheters betydelse. De andra beståndsdelarna i logistikkonceptet är behovsstyrt stöd, resurseffektivitet, anpassad tillgänglighet och interoperabilitet.

En annan och mycket väsentlig del av Grundsyn logistik är den flödesbaserade logistik som omfattar nätverk, funktioner, processer och aktiviteter, produkter och tjänster till slutlig kund. Den flödesbaserade logistiken strävar efter att optimera flödet av produkter, tjänster och information i syfte att öka resurseffektiviteten.

Principerna för flödesbaserad logistik är också en viktig del inom Försvarsmaktens nya verksamhetsledningssystem PRIO. Inom ramen för PRIO sker det

en omfattande utveckling av bl.a. Försvarsmaktens huvud- och logistikprocesser. En av logistikprocesserna är Transportprocessen vars syfte är att rätt gods och individ transporteras i rätt skick med rätt transportsätt till rätt plats i rätt tid med avsedd miljöpåverkan till förutsägbar kostnad med rätt säkerhet enligt gällande lagar och regelverk.

Transportbehovet omfattar samtliga transportmedel och varianter av transportmedel samt i stort sett alla förekommande transporttjänster i syfte att stödja både förbandsproduktion och operationer/insatser.

De transporttjänster som ingår i transportprocessen skall tillgodose såväl transporter i samband med militära insatser som materielanskaffning eller förbandsproduktion.

Transportlogistiken kan också beskrivas utifrån ett flödesperspektiv i enlighet med följande:

- Från leverantörer inkl. samarbetspartners till Försvarsmakten av exempelvis materiel och andra förnödenheter i samband med inköp (nationellt, import/införsel och export/utförsel).
- Mellan olika enheter inom Försvarsmakten avseende både produktion och insatser.
- Från Försvarsmakten till extern part i samband med försäljning, garantiåtgärder, reparationer etc.

Militära transportsystem är dock, och särskilt vid större övningar och internationella insatser, komplexa och består ofta av

transporter av materiel, reservdelar, förnödenheter och personal mellan olika organisatoriska enheter och destinationer inom och utom Sverige.

Historiskt sett finns det också ett antal exempel där transportlogistik eller brist på transportlogistik varit den avgörande faktorn. Invasionen av Normandie 1944 (införandet av jeepdunken och maskinella hjälpmedel), Berlinblockaden 1948-49 (ett plan landade var 61:a sekund), tyskarnas nederlag vid Stalingrad 1943 (10 % logistik och 90 % krigföring), och 1:a Gulfkriget 1991 (90 % logistik och 10 % krigföring) är några exempel.

Den fråga jag därför har ställt i min D-uppsats om Transport Management på KTH är om den svenska militära transportlogistiken är rätt organiserad för att kunna möta transportbehoven och de ständigt uppkomna omvärldsförändringarna? Uppsatsens syfte är att analysera hur transportlogistiken är organiserad, att klarlägga vilka enheter och funktioner inom Försvarsmakten som arbetar med transportlogistik och ge förslag på hur den bör organiseras inom Försvarsmakten. Uppsatsen omfattar inte logistiken inom stridszonen, den interna organisationen inom respektive enhet/förband, dvs. vem som gör vad, specialförbanden och enskildas resor.

Det jag kan konstatera är att logistiken inom Försvarsmakten idag är organiserad utifrån två huvudprocesser; produktionsprocessen och insatsprocessen.

Uppdelningen i två huvudprocesser har också påverkat organiseringen av transportlogistiken och skapat olika enheter/organisationer med ett differentierat ansvar inom Högkvarteret (HKV) fördelat på Produktionslednings logistikavdelning - PROD LOG (långsiktiga transporttekniska förutsättningar) och Insatsledningens J4-INS J4 (operationer/insatser).

Under HKV finns det främst inom FMLOG men även inom andra förband ett antal enheter som på olika sätt och ur olika synvinklar arbetar med förmågeskapande transportlogistik. Till detta skall läggas några andra faktorer som också påverkar organiseringen av logistiken som projektet Omdaning av försvarslogistiken (OFL) med ett allt större ansvar för FMV och implementeringen av PRIO. Något som inte minskar komplexiteten i en redan komplex svensk militär logistik

En studie av två jämbördiga operationer, hemtagningen av HMS Gotland (Ubåt med besättning utlånad till USA) och utplaceringen av två korvetter och ett stödfartyg till Adenviken (Operation Atalanta) visade klara skillnader operationerna emellan. Redeployeringen av HMS Gotland genomfördes av en temporär projektgrupp sammansatt av deltagare från ett antal organisatoriska enheter medan Operation Atalanta helt skedde inom linjeorganisationen. Den senare operationen resulterade i bl.a. höga transportkostnader, bristande kvalitet i genomförandet samt brister i tillämpningen av olika regelverk vilket sannolikt kan förklaras hur arbetet med hemtagningen var organiserat.

De slutsatser jag drar av ovan kompletterat med andra analyser är att det funnits förhållandevis många aktörer inom transportlogistiken, att den varit funktionellt organiserad med dubbla kompetenser samt otydligt ansvar på genomförandenivå. Till detta skall läggas det faktum att transportlogistiken organisatoriskt hanteras i båda processerna (produktionsprocessen och insatsprocessen). Dessutom saknas en sammanhållande logistikstrategi och bristande koordinering mellan olika enheter och logistikprocesser.

Denna problembeskrivning delas av ett flertal civila transport- och logistikleverantörer som menar att transportlogistiken inom Försvarsmakten ses som en egen separat funktion utan större inflytande att påverka Försvarsmaktens transporter. Möjligheten att kunna effektivisera hela försörjningskedjor minskar genom att det saknas helhetssyn och tydlig ansvarsfördelning samt att detta bör centraliseras. Leverantörerna menar också att transportlogistiken bör vara funktionellt organiserad men i en del av en organisatorisk struktur med en helhetssyn och ett processororienterat synsätt samt att transporter och försörjning inte bör särskiljas.

Inom ramen för uppsatsen har jag i detalj studerat två företag ur tillverkningsindustrin (Stora Enso och Tetra Laval) och två transport- och logistikföretag (Geodis Wilson och Sonat). Gemensamt för de tillverkande företagen är ett tydligt strategiskt, taktiskt och operativt ansvar för transportlogistiken från koncernledning via egna transportorganisationer till lokala produktionsenheter. När det gäller Geo-

dis Wilson och Sonat så arbetar företagen med s.k. kontrolltornslösningar för att möta kundernas komplexa transportbehov.

Hur bör då Försvarsmakten organisera logistiken i allmänhet och transportlogistiken i synnerhet? De krav som ställs på organiseringen av logistiken inom Försvarsmakten är att den samtidigt måste kunna hantera komplexa försörjningskedjor kopplat till bl.a. OFL och PRIO samt de grundläggande förmågorna som uthållighet och rörlighet

De slutsatser som jag drar i min uppsats är följande:

- Logistikprocesserna bör först samordnas för att effektivisera försörjningskedjan. Först därefter bör fokus ligga på organiseringen av transportlogistiken.
- Indelningen i huvudprocesserna förmågeskapande produktion och förmågeutnyttjande insatser har i sig skapat en organisatorisk struktur vilket i förlängningen leder till en fragmentisering och bristande helhetssyn.
- Det är kostnadsdrivande att använda linjevägen för enskilda större projekt; istället bör principen med olika sammansatta genomförandegrupper användas.

På HKV skulle det t.ex. kunna innebära att särskilda process-team skapas med samtliga processledare inom logistiken syftande till att kunna hantera verksamhets- och processutveckling, OFL, komplexa försörjningskedjor och PRIO. Processteamerna bör kompletteras med verksamhetsspecialister och, i syfte att nå full verkningsgrad, bl.a. arbeta nära olika enheter inom FMLOG.

Sakfrågorna och inte minst kopplingen till Försvarsmaktens förmågor kräver sannolikt en annan typ av struktur än processorientering. Grundsynen delar vid operativ och taktisk verksamhet in logistiken i funktionerna kommunikationstjänst, förnödenhetsförsörjning, teknisk tjänst och försvarsmedicin. Dessa funktioner exklusive försvarsmedicin men inklusive materielanskaffning kan integreras i en och samma sektion eller, åtminstone, samma avdelning. Ansvar för export- och importkontroll och tull bör också ingå.

Några andra slutsatser jag drar är att

- Det krävs en betydligt bättre styrning av transportlogistiken som bör ske genom en tydlig indelning i strategisk, taktisk och operativ nivå.
- Transportlogistiken på strategisk nivå, dvs. PROD och INS, är integrerade med fokus på hela transportkedjan.
- Tre hierarkiska nivåer med tydligt ansvar och fokus på

kvalitet, kostnader och ansvar skapas.

- Den operativa nivån integreras så långt det är möjligt i en gemensam enhet; Försvarsmaktens Kontrolltorn syftande till en bättre operativ styrning av transportlogistiken och en sänkning av de sammanlagda produktionskostnaderna.
- Temporära projektorganisationer bör skapas vid större och komplexa uppgifter.

Avslutningsvis så vill jag lyfta fram att Försvarsmakten, det har trots allt hänt en del sedan jag började skriva uppsatsen, delvis är på rätt väg i och med bildandet av Försvarsmaktens Transportkontor (FM TpK). FM TpK har tagit ett stort ansvar för transportlogistiken och är en allt viktigare partner till HKV.

**Stefan Leijonhufvud Nohrenius
Processledare Transport
HKV PROD LOG
Student vid KTH**

slutsunderlag.

Omedelbart efter årsmötet höll ordföranden, Genmaj Bengt Andersson, ett föredrag som handlade om följande huvudpunkter:

- Försvarsmaktens organisation 14 (Org 14) som skall vara intagen 2019.
- Logistikens framtida organisation, både insats och produktion.
- Läget i Afghanistan och hur hemtagningen av personal och materiel från Afghanistan framskrider samt vad som överlämnas till Afghanistan, säljs eller förstörs.

Intressanta områden som säkert kommer att finnas anledning att återkomma till vid kommande nummer av Klubbnytt.

Så var det dags att gå till bords och inta middag. Vad sägs om *Gubbröra med knäckesticks* som förrätt och *Rödvinsrostad hjort med timjanpotatiscrème, svart-rötter och syltad svamp* till huvudrätt. Menyn fick det att vattnas i munnen och varför då inte ersätta vattnet med snaps till förrätten. Klubbmästaren höll taktfast i snapssången och middagsgästerna lät skönsången(?) ljuda i mässens matsal. Man kan inte låta bli att tänka på vad dessa gamla chefer som hänger på väggarna fått höra genom ett par sekler av middagar och fester.

Av vissas anletsdrag så har nog en del av dem hört för mycket. Men vi middagsgäster hade i alla fall mycket trevligt. I samband med Bengt Andersson välkomstal erhöll Bertil Ternert ett stort tack inkluderande presentkort från en känd bokhandel. Ragnar Söderberg som (som vanligt) förde värdinnan till bordet höll (som vanligt) ett mycket upp-

Hög stämning på årsmötet

Den 5 mars genomfördes FTK årsmöte med 30-talet medlemmar. Liksom de senare åren genomfördes mötet i den trivsamma mässen på Kavallerikasernen i Stockholm. Efter ankomstmingel samlades medlemmarna för årsmötesförhandlingar medan Bertil Ternert tillsammans med medföljande anförvanter intog ett angränsande mässrum. Bertil, som till i höstas var Hovets informationschef, berättade om sina erfarenheter och upplevelser hur det är att arbeta nära kungafamiljen.

Vad gäller årsmötet flöt det på i rask takt. Några knäckfrågor finns för närvarande inte i klubben som kan spetsa till diskussionerna. Vårt att nämna är dock att namnfrågan, som var föremål för intensiva diskussioner vid årsmötet 2012, inte rört på sig i någon riktning. För den minnesgode så bordlades frågan vid årsmötet 2012 och styrelsen skulle återkomma med ett utvecklat beslutsunderlag till kommande årsmöte. Här finns således en fråga som styrelsen har att ta tag i och framgent framlägga ett be-

skattat tacktal för arrangemanget och maten. Klubbmästaren får nog till kommande årsmöte anstränga sig att gissla någon annan f.d. Tränginspektör som kan inta hedersplatsen och avlösa Ragnar.

Efter middagen intogs kaffe mm i mässens salonger och så småningom var det dags att bryta upp och bege sig hemåt efter ett givande årsmöte och middag.

Olle Schylander
Klubbmästare

Klublunch den 16 juni kl 1100

Försvarets Trängklubb inbjuder till klublunch torsdag den 22 maj kl 1100 på restaurang Ving- en, Försvarets Materielverk (FMV), Banergatan 62.

I samband med lunchen kommer ordföranden, generalmajor Bengt Andersson, informera om aktuella frågor inom Försvarmakten med fokusering på logistik.

Lunchen hålls i ”VIP-matsalen. Pris inkl dryck och kaffe är 85

kronor.

Anmälan med namn och personnr senast 13 juni till klubbmästaren Olle Schylander genom E-mail:

olle.schylander@tele2.se

Eller tfn: 070-302 7720

Vid inpassering till FMV krävs ID-handling

Varmt välkommen

Olle Schylander
Klubbmästare

Skattmästarens rader

Medlemsavgiften i Försvarets Trängklubb är oförändrat **100 kronor**. Många medlemmar har betalat medlemsavgiften för 2014. För den där jag **inte** noterat inbetald avgift för 2014 bifogas ett inbetalningskort.

Klubbens finansiella ställning är stabil. Det är dock lika angeläget som tidigare med frivilliga ekonomiska bidrag till tidningsfonden. Ett varmt tack på förhand för ditt bidrag.

Medlemsavgift för 2014 till plusgirokonto 578 50-0 före 30 juni 2014

Styrelsen 2014

Ordförande
Bengt Andersson
LOGISTIKCHEF
107 85 Stockholm
08-788 8593

bengt.e.andersson@mil.se

Sekreterare
Anders Asp
Vestberg
FMLOG Stab
08-51439547

anders.vestberg@mil.se

Klubbmästare
Olle Schylander
Hällmarksvägen 37
186 53 Vallentuna
070-302 7720

olle.schylander@tele2.se

Vice ordförande
Mats Ström
C FMLOG
08-51439000

mats.strom@mil.se

Skattmästare
Leif Engström
Gröndalsvägen 214
117 69 Stockholm
070-263 6816

leif_engstrom@telia.com

Ledamot
Thomas Lyck
LogS TrängR
Box 602
541 29 Skövde
070-882 4569

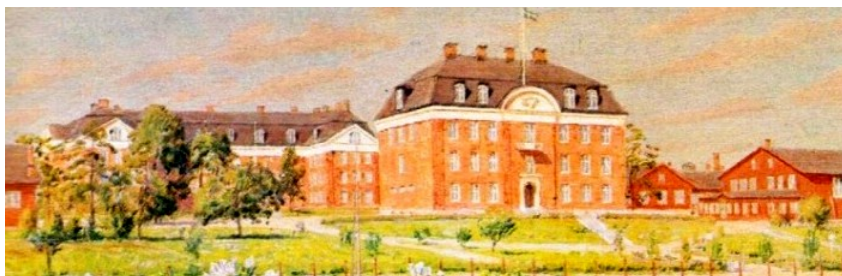
thomas.lyck@mil.se

Adress:

SVERIGE PORTO BETALT PORT PAYÉ

Vid obeställbarhet returneras till: Leif Engström, Gröndalsvägen 214, 117 69 STOCKHOLM

Trängträff i Linköping 12/9-13/9 2014

Program 12/9

Samling Flottiljvakten, Länergatan 4, Malmslätt den 12/9 kl 1130 - Lunch
1300-1430 Studiebesök Helikopterflottiljen
Busstransport till Trädgårdsföreningen
1430- ca 1600 Guidad tur i Trädgårdsföreningen - Kaffe
1830 Samling på Livgrenadjärmässen - Middag kl 1900

Program 13/9

0830 Busstransport från staden (hotell Ekoxen) till Bergs slussar
0900-1030 Göta Kanal. Föredrag och guidning av Claes-Göran Österlund.
Kaffe
1100-1230 Studiebesök Flygvapenmuseum, guidad tur
1230 Lunch - Avslutning

Föreläggingsmöjlighet: Hotell Ekoxen till kraftigt rabatterade priser
Anmälan senast 10 juni: Namn och personnummer samt önskemål om rum
på Ekoxen till Klubbmästaren Olle Schylander , olle.schylander@tele2.se
eller tfn: 070-302 7720

Kostnad: 500 kr/medlem, 800 kr/ej medlem. Obs! föreläggning på egen be-
kostnad. Deltagaravgiften inbetalas till Pg 578 50-0 **senast den 10 juni**

Varmt välkomna

TRÄNGKLUBBSNYTT

En medlemstidning för Försvarets Trängklubb

Hemsida: www.ftk.nu E-post: info@ftk.nu PG 578 50-0

Ansvarig utgivare: Bengt Andersson, Redaktör: Olle Schylander, Redigerare Leif Engström

Tryck: Idéprint Sverige AB